Maandag 21 Augustus 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4288

AMIGOE DI CURAÇAO

Boeken — tijdschriften naar het Zeemanshuis Klipstr. 49-53. Tel. 1531

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Steunt ons zeemanswerk Klipstraat 49 — 53 Telefoon 1531.

Geallieerden over de Seine.

Churchill: „Slag in Normandië kan het einde veel nader brengen".

Japan tweemaal gebombardeerd.

CLARE BOOTHE LUCE EN DE RESOLUTIE VAN MCKELLAR.

Waarschuwend tegen een „imperialistische roof" zeide de Afgevaardigde Clare Boothe Luce, Republikeinse van Connecticut, dat de Verenigde Staten niet moeten trachten andere eilanden te verkrijgen, dan die onder mandaat van Japan stonden. „Ik geloof, dat de Britten ons militaire maritieme en luchtvaart-faciliteiten zullen verlenen welke wij nodig hebben om de vrede te handhaven in de Atlantische en Stille Oceaan". zeide zij. Hieraan voegde zij nog toe: „Eisen voor nog meer zouden worden beschouwd als imperialistische roof en volgens mijn mening zou het dat ook zijn."

Mevrouw Luce zeide, dat de historische politiek der Verenigde Staten is geweest om landen met grote inlandse bevolkingen vrij te maken. En zij vroeg: „Waarom zouden wij ze overnemen als wij ze toch gaan bevrijden?"

De Japanse mandaateilanden in de Stille Oceaan — zo zeide zij tot ondervragers — behoren aan de Verenigde Staten te komen voor militaire doeleinden.

Zij verklaarde, dat de verwerving van bevolkte eilanden, die niet nodig zijn voor militaire doeleinden den Verenigden Staten slechts rassen-problemen zullen geven.

Deze verklaringen werden afgelegd door Mevrouw Luce nadat Senator McKellar Democraat van Tennesee en schrijver van de resolutie waarin gepleit wordt voor de verwerving van de eilanden, aan de Senaat medededeelde, dat Groot Britannië den Verenigden Staten het blijvend bezit behoort te geven van Bermuda en de Westindische eilanden. (Washington, (AP) 19.8).

DE SUPERFORTEN WEER NAAR JAPAN.

Japan schokte weer onder de aanvallen van de Superforten, die klaarblijkelijk de ergste aanval tot dusverre uitvoerden op de belangrijke nijverheidscentra Kioesjioe [ook Saikado genoemd, op Noordamerikaanse atlassen Kyushu — Red] op, een van de vier eilanden waaruit het hart des keizerrijks is saamgesteld. Het hoofdkwartier van de twintigste luchtmacht zeide alleen, dat Superforten naar Kioesjioe werden gestuurd en voegde eraan toe, dat er verder geen inlichtingen zouden worden verstrekt tot de aanvallers terug waren. De Japanners zelf vertelden evenwel alles door de radio uren voordat het Departement van Oorlog officieel bericht had. De Japanners zeiden, dat 27 enorme vliegtuigen deelnamen aan de aanval tegen vijf steden op Kioesjioe en volgens de Japanners haalden zij er 13 neer. Drie hiervan zouden door de Japanners met een zg. zelfmoordaanval zijn aangevallen waarbij Japanse gevechtsvliegtuigen doodeenvoudig keihard tegen de Superforten opvlogen. De Japanse radio-uitzending noemde slechts vier steden, hoewel zij het hadden over 5 districten, waar de Superforten geweest zouden zijn.

Kioesjioe is een van de belangrijkste eilanden wat de nijverheid betreft [het is veel groter dan Nederland en heeft 9 millioen inwoners — Red.]. De steden, die aangevallen zijn, zijn Foekoeoka [in het Noorden], Moji [nog iets Noordelijker], Kohoera en Yawata. De laatste stad is al tweemaal aangevallen met brisantbommen en brandbommen. De twintigste luchtmacht heeft slechts het verlies van zeven Superforten bij de vorige vijf aanvallen op Japan en bezette gebieden erkend, hoewel zij aanwijzingen heeft gegeven, dat er ook andere bombardementsvliegtuigen verloren zijn gegaan en enkele zijn beschadigd (Washington, (AP) 21.8).

BLOEDBAD IN HET OOSTEN.

door

Daniel de Luce.

De Russen en de versterkte Wehrmacht zijn gewikkeld in een reusachtig bloedbad aan het Oostelijk front waarbij de Russen gestadig het Duitse gebied in de Oostzee Staten inperken. Vlak ten Oosten van Warszawa en meer ten Zuiden en ten Westen van de Wisla gaan de strijdkrachten van Rokossovsky en Koniev voort met de verwoede gevechten om de Poolse hoofdstad te veroveren en de Duitse linie voor Duits Silezië te doorbreken.

Er is geen officiële bevestiging omtrent een nieuw Russisch offensief tegen Roemenië gelijk de Duitsers aankondigden.

De Duitsers voerden nieuwe reserves aan in het Zuiden van Polen in een poging de schade te herstellen welke door Koniev werd aangericht ten Noorden van Sandomierz waar het bruggehoofd gemaakt werd en drie Duitse divisies werden opgeruimd. Zowel Koniev als Rokossovsky maakten geringe doch belangrijke vorderingen in Polen. De winsten die de Duitsers in tegenaanvallen boekten in het Noorden van Littauen en het Zuid-Westen van Letland werden meer dan vergoed door Russische vorderingen in de richting van Riga uit het Oosten. Men bevindt zich binnen 11 kilometer of minder van het spoorwegknooppunt Tartu in Estland. Er zijn geen late officiële berichten omtrent Tsjernyakhovsky's aanvallen bij de grens van Oost-Pruisen, doch berichten van het front spraken van een hevig kanonvuur waardoor kazematten, emplacementen en andere doelen op Duitse grond bestookt werden. (Moskou, (AP) 21.8).

AANVAL DER POLEN IN ITALIE.

Bij hernieuwing van de strijd in Italië zijn Poolse troepen van het achtste leger voortgerukt aan de Overzijde van de rivier de Cesano en de strijd in deze sector van het front woedt reeds bij San Costanzo. De steden Mondavis, Serafini en Palerno zijn bezet. In een opleving der verrichtingen hebben andere patrouilles van het achtste leger diepe penetraties gemaakt in de vallei van de boven-Tiber. De Geallieerde luchtmacht voerde meer dan 1900 enkelvluchten uit in aanvallen op olie-raffinaderijen in Pools Silezië en Tsjechoslowakije en op verkeersdoelen in Noord-Italië. Ook werden doelen in de gevechtszone bestookt. (Rome, (AP) 21.8).

DE SLAG AAN DE SEINE

door

WES GALLAGHER

In Londen werd bevestigd, dat de Geallieerden een bruggehoofd hebben geslagen over de Seine te Mantes. In de Geallieerde opmars naar de Seine vorderden de Canadezen tot binnen 6½ kilometer van Lisieux. De oorspronkelijke val ten Zuiden van Falaise is thans gereduceerd tot 10 bij 16 kilometer en het Forêt de Feuillet is van den vijand gezuiverd. Zondagavond vielen Mosquito's de Duitse troepen aan, die de Seine poogden over te steken op vier punten tussen Elbeuf en de zee. De Duitsers gebruikten ongeveer 70 tanks uit elementen van vijf pantserdivisies in een poging uit de val tussen Falaise en Argentan uit te breken, doch de aanval werd volkomen afgeslagen en de Duitsers werden teruggeworpen. De aanval werd gedaan op 3 kilometer ten Noord-Westen van Chambois, dat thans in Geallieerde handen is, evenals Argentan. Er zijn geen nieuwe berichten binnengekomen omtrent de opmars naar Parijs. Een onbevestigd bericht, dat in het Hoofdkwartier ontvangen werd, zeide, dat twee Noordamerikaanse correspondenten gedood en drie anderen gewond of gevangen genomen werden, toen zij poogden Parijs te bereiken. De correspondent van de Associated Press aan de Spaanse grens zeide, dat de Duitsers Noordwaarts vlieden in een poging uit Frankrijk te komen en het duidelijk is, dat de Duitsers geheel Zuid-Frankrijk tot Parijs prijs geven aan Eisenhowers strijdkrachten.

Franse patriotten schijnen de wegen, die uit Frankrijk naar Spanje leiden, geblokkeerd te hebben om een ontsnapping der Duitsers en Franse verraders naar Spanje te beletten.

De 9e luchtmacht en de 2e tactische luchtmacht opereren in het gebied van Bernay en Lisieux tot de Seine. Zij vernielden 20 schuiten, 62 tanks en 214 andere voertuigen

Zaterdag en Zondag werden de vijandelijke batterijen te Houlgate en Beneville aan de monding van de Seine door Britse oorlogsschepen, waaronder ten minste één slagschip, bestookt. 6 Duitse r-boten werden Zondagmorgen onderschept door lichte Geallieerde kuststrijdkrachten. De vijand werd bestreden binnen bereik van de kustdefensies te Le Havre en belangrijke schade werd aan zijn vaartuigen toegebracht voordat de Geallieerde patrouilles zich zeewaarts terugtrokken (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 21.8).

Bij zijn bezoek aan de Verenigde Staten legde Generaal Charles de Gaulle een krans bij het graf van den onbekenden soldaat op de begraafplaats te Arlington. Achter hem staat Generaal John T. Lewis van het Noordamerikaanse leger. Thans wordt gemeld, dat Generaal De Gaulle in het bevrijde gebied van Frankrijk is aangekomen.

DE STRIJD IN ZUID-FRANKRIJK.

door

NOLAND NORGAARD.

De snel vorderende Franse troepen hebben Toulon practisch omsingeld en zijn gekomen binnen 5 kilometer van de vlootbasis en binnen 25 kilometer van Marseille. Het Noordamerikaanse voetvolk verspreidt zich door de vallei van de Durance in de richting van de Rhône. De vijandelijke tegenstand is hier gedesorganiseerd. De Noordamerikanen snelden voort aan weerszijden van Parijs om aansluiting te maken met de Franse vaderlanders, die de vijandelijke troepen binnen de stad omsingeld hebben. Andere Noordamerikaanse colonnes rukten verschillende kilometer verder ten Noord-Oosten van het belangrijke kruispunt van zeven verkeerswegen te Aix. Een andere colonne bevond zich volgens berichten van Zondag reeds in de buitenwijken van Aix en heeft mogelijk de bezetting van deze stad reeds voltooid.

Het Hoofdkwartier te Rome maakte bekend, dat het aantal gevangenen sedert de invasie reeds ongeveer 14.000 bedraagt. Tot de gevangenen, die het laatst binnenkwamen, behoort Generaal Majoor Hans Schubert met zijn gehele staf van 6 officieren en 30 mannen. Tot Juni was hij Hoofd-Administrateur voor het Zuidwestelijke front met Hoofdkartier in Toulouse, welke stad volgens onbevestigde berichten door de Franse vaderlanders bezet is.

De nazies die Toulon verdedigen bieden hardnekkig tegenstand tegen de Franse voetsoldaten en pantserstrijdkrachten, die de stad uit het Oosten en Noorden naderen. De nazies hebben geen kans meer op ontsnapping, aangezien de stad practisch ingesloten is door de opmars naar Marseille. In de naaste omgeving van Toulon namen de Franse troepen de stadjes Lerevest, Lesseau en de berg Monte Caume (Rome, (AP) 21.8).

ITALIAANSE WAPENSTILSTANDS-VOORWAARDEN?

Zowel de Völkischer Beobachter als Stefani publiceerden — naar zij zeiden — de Italiaanse wapenstilstandsvoorwaarden, die op 3 September 1943 door Badoglio werden ondertekend. Het document gaf aan Frankrijk de gebieden langs de Westelijke Italiaanse grens en het eiland Elba; aan Groot Britannië het eiland Pantelleria; aan Joegoslavië Istrië, Fiume en Zara en aan Hellas de Dodecanesus. Onder de economische voorwaarden zou een overeenkomst behoren om twee millioen arbeiders uit te zenden voor werkzaamheden in de Geallieerde landen, o.a. 800.000 naar Rusland en 200.000 elk naar Brazilië, Zuid Afrika, Australië en Groot Britannië, (Bern, (AP) 19.8).

BULGARIJE WIL UIT DE KRIJG.

De premier van Bulgarije, Ivan Bragrianov, heeft een beroep gedaan op de Verenigde Staten en Groot Britannië om mede te werken, dat Bulgarije uit de oorlog treden kan. Hij deed dit in een hartstochtelijk betoog voor het Bulgaarse parlement te Sofia. Waarschijnlijk zal binnen enkele dagen wel beslist worden of Bagrianov inderdaad voldoende steun kan krijgen om uit de oorlog te gaan. Hij zeide, dat vorige premiers Bulgarije in de oorlog gestuurd hadden zonder dat het volk zulks wilde, althans de grote meerderheid wilde het niet.

De volksvertegenwoordigers juichten luide bij elke toespeling van Bagrianov, dat Bulgarije uit de oorlog zou treden en vrede zou vragen (Istambul, (AP) 21.8).

VEERTIG SCHOKKEN.

Veertig hevige schokken, vergezeld door ondergrondse ontploffingen en gerommel hebben de inwoners van de stad Teran op 100 kilometer ten Zuid-Oosten van Monterre, (Mexico) op stang gejaagd. Personen, die in Teran kwamen uit het dorp La Canada op 13 kilometer ten Zuiden van Teran, zeiden, dat de schokken daar nog heviger waren en de verschrikte landbouwers de geboorte van een nieuwe vulkaan verwachten. De aardbevingen en het gerommel begonnen Zaterdag. Er zijn geen doden of gewonden gemeld, doch vele gebouwen werden in twee gespleten. (Monterrey, Mexico,

VENEZOLAANSE PARELVISSERIJ.

In het Staatsblad van Venezuela is een wet afgekondigd, waarbij de parelvisserij onder toezicht van de regering wordt gesteld. Dit is om te voorkomen, dat valse of minderwaardige parels in de handel worden gebracht (Aneta).

Het nieuws van vandaag.

Noordamerikaanse troepen zijn de Seine overgestoken bij Mantes ten Westen van Parijs. Het gehele Duitse leger, dat zich nog ten Zuiden van de Seine bevindt, zal dus ook de oversteek moeten doen om te kunnen ontsnappen en is hiermede in feite reeds bezig. Geallieerde vliegtuigen werpen zich op de vluchtende colonnes van den vijand en bestoken schuiten op de rivier. De Britse en Noordamerikaanse legers in Normandië hebben aansluiting gemaakt met elkaar, waardoor een grote groep Duitsers is ingesloten. Hiertoe behoren elementen van 14 Duitse divisies.

De troepen van Generaal Patton schijnen intussen te vechten in de voorsteden van Parijs. Zondag bevonden zij zich reeds te Versailles en in de omgeving van Fontainebleau. Franse burgers, die uit de hoofdstad kwamen, deelden mede, dat er gevechten gaande zijn tussen de bevolking en het garnizoen. De Duitsers hebben de staat van beleg afgekondigd in Parijs en schieten op staande voet de personen neer, die niet ogenblikkelijk hun orders gehoorzamen.

In de verwachting, dat Parijs spoedig bevrijd zal worden, is Generaal Charles de Gaulle aangekomen in het bevrijde deel van Frankrijk. De Generaal bracht o.a. een bezoek aan Cherbourg en confereerde met Generaal Eisenhower over de instelling van het burgerlijk bestuur.

Premier Winston Churchill, die geen gevaar schijnt te vrezen, zit nu aan het Italiaanse front na de invasie van Zuid-Frankrijk te hebben gadegeslagen. Tot enkele soldaten zeide hij, dat de Slag aan de Seine het einde van de oorlog belangrijk nader kan brengen. Een voorspelling omtrent dit einde wilde Churchill evenwel niet doen. Men kan zich afvragen of de Geallieerden nu de aanval op de Gothische linie zullen inzetten, want waar Churchill komt, kan men actie verwachten. Reeds hebben de Poolse troepen in de Adriatische sector goede vordering gemaakt bij een verrassende aanval over de rivier de Cesano.

In Zuid-Frankrijk bevinden de Geallieerden zich op enkele kilometers van Toulon en op ongeveer 25 kilometer van Marseille waar ook gevochten schijnt te worden tussen de Franse bevolking en de Duitsers. Overal staan de Fransen tegen hun verdrukkers op; volgens de radio van Brazzaville hebben zij zelfs in Vichy de macht in handen genomen.

De Conferentie van Dumbarton Oaks.

door

JOHN HIGHTOWER.

De Sovjet-gezant Andrei Gromyko is heden uit Moskou te Washington aangekomen om de Russische plannen voor de naoorlogse wereldorganisatie over te brengen. Deze plannen bedoelen de vrede te waarborgen. Hij zeide terstond, dat op de Viermogendheden-conferentie, welke heden (Maandag) begint, Rusland, de Verenigde Staten, Groot Britannië en China hun plannen

VAN KLEFFENS

Doet niet mede, maar protesteerde bij voorbaat.

tot een groot schema zullen samenvoegen. Ik ben zeer optimistisch gestemd ten aanzien van het succes, zeide hij tot verslaggevers aan het vliegveld, waar hij met zijn afvaardiging een militaire ontvangst kreeg. De onderminister van buitenlandse zaken, Edward R. Stettinius deelde zijn optimisme evenals de Britse afgevaardigde Sir Alexander Cadogan.

Dit is van groot belang, omdat Gromyko kennelijk van geen punten in het Russische veiligheidsplan voor de wereld weet, waaromtrent er geen overeenstemming is met Groot Britannië, de Verenigde Staten en China.

De Britten hebben reeds in het openbaar hun adhaesie betuigd aan het Noordamerikaanse plan voor een Volkenbond met een Raad waarin behalve de vier grote mogendheden ook een aantal daartoe te verkiezen kleinere mogendheden zullen zijn vertegenwoordigd. Verder een Hof van Internationale Justitie en een verplichting tot het gebruik van geweld, wanneer nodig, om aanvallers tegen te gaan.

Hier en daar was men bevreesd, dat Rusland erop zoude staan het overwicht van de vier grote mogendheden dermate te beklemtonen, dat het onaanvaardbaar zou zijn door de Verenigde Staten en Groot Britannië. Dr. Wellington Koo, de Chinese afgevaardigde, zal volgende week eerst kunnen komen. Hij zal Stettinius en Cadogan ontmoeten, wanneer zij hun eindbesprekingen met Gromyko voeren.

De vergadering wordt vandaag geopend op het landgoed Dumbarton Oaks te Georgetown. Cordell Hull zal de officiële gastheer zijn. De redevoeringen, welke Cadogan en Gromyko zullen houden, zullen openbaar zijn, evenals de drie verklaringen. Hierna zullen de besprekingen beginnen, waarna verder hetgeen de conferentie op Dumbarton Oaks zal bekend maken bij onderling overleg zal geschieden. De conferentie zal zelf beslissen, wanneer bekendmakingen worden gedaan. Men verwacht, dat zij een voorlopige overeenkomst ten aanzien van de wereldorganisatie zullen bereiken (Washington, (AP) 21.8).

[De vertegenwoordiger van de Verenigde Staten is Edward R. Stettinius (tevens voorzitter; hij is onderminister van Buitenlandse Zaken), van Groot Britannië Sir Harold Alexander (onderminister van Buitenlandse Zaken) en Victor Hoo (waarnemend minister van Buitenlandse Zaken), van Sovjet-Rusland Andrei Andrejevitsj Gromyko (een jonge man van 35, die pas aan zijn eerste diplomatieke baan toe is, nl. Sovjet-gezant te Washington), van China Dr. Wellington Koo (vroeger China's vertegenwoordiger bij de Volkenbond, later ambassadeur te Vichy, thans te Londen).

Deze conferentie volgt dus kort op de vergadering van de Europese Adviescommissie te Londen, waar de Verenigde Staten (John Winant), Sovjet-Rusland (Fedor Gusev, ambassadeur te Londen) en Engeland (Sir William Strang). Resultaat van deze vergadering is, volgens de Londense Economist, aldus Time, dat de Geallieerden gefaald hebben in de overeenkomst van voorwaarden van overgave aan Duitsland. Onvoorwaardelijke overgave is meer een leus dan een politiek, schrijft het blad. Overeengekomen werd alleen de bezetting, gelijk allang bekend, van Duitsland door Rusland in het Westen, Engeland in het Noorden, de Verenigde Staten in het Zuiden, misschien (dit was iets nieuws) Frankrijk in het Westen. Een Noordamerikaanse-Britse-Russische commissie zal Duitsland besturen. Fabrieken en banken komen onder toezicht, gestolen goederen gaan terug, er komen geen herstelbetalingen (het fiasco van de vorige vrede van 1919) en oorlogsmisdadigers zullen worden gestraft. Verder zullen de geallieerden de Duitse jeugd gaan opvoeden, medicijnen, voedsel en kleding zenden enz. Alleen Rusland, maar niet de andere geallieerden, zal uit Duitsland arbeidersbataljons kunnen oproepen voor herstellingswerken in Rusland (dat is wel het mooiste). Oostenrijk wordt onafhankelijk en ook door de reeds vaker genoemde drie mogendheden bezet tot het volk zelf kan redderen.

Het plan, dat thans op Dumbarton Oaks besproken wordt, werd al voorbereid in Februari 1942, drie maanden na Pearl Harbour. In Mei vorig jaar kwam het eigenlijke plan gereed, maar het werd geheim gehouden tot de besprekingen te Teheran. Voorname punten van het plan zijn:

a) Een wereldraad van de Grote Vier met drie kleinere mogendheden (deze wisselen telkens).

a) Een Volkenbond bestaande uit alle Verenigde Volken en de onzijdige landen, welke een behoorlijke houding aannemen.

c) Een overeenkomst om aanvallen in de toekomst te weren, waarbij voornamelijk de Grote Vier betrokken zijn.

d) Een Hof van Internationale Justitie.

e) Geen internationale politiemacht, omdat de macht die aanvallen zou moeten keren, in handen van de Grote Vier blijft. De Grote Vier houden elk hun militaire apparaat op hoog peil.

Het is dit plan geweest, waartegen indertijd Minister Eelco Nicolaas van Kleffens zijn fel protest heeft laten horen waarover nog zoveel is te doen geweest door het dispuut Van Kleffens-Cordell Hull. — Redactie.]

Ons Wederwoord.

Het zij ons vergund naar aanleiding van het artikel van H.M.H. onder bovenstaande titel nog enkele opmerkingen te maken.

Uit de titel „Ons wederwoord" en de wijze, waarop de artikelen van H.M.H. in de „Amigoe di Curaçao" geplaatst werden (nl. zonder het geëigende ingezonden, enz.) doet ons concluderen met een woordvoerder van de Curaçaose R.K. Partij te doen te hebben [1].

Dat de door H.M.H. zo gewraakte passus op de gebeurtenis sen tussen 1930 en 1939 nl. de cabinetscrisis 1935, cabinetscrisis 1939 en de cabinetsformatie 1939 berustte, menen wij in onze repliek genoegzaam uiteen gezet te hebben.

In hoeverre deze uiteenzetting voldoende was de gewraakte passus te rechtvaardigen, laten wij aan de beoordeling van anderen over.

Voor zover H.M.H. zich in „Ons wederwoord" tot deze gebeurtenissen bepaalde, zouden wij toch gaarne nog enige conclusies uit het geschrevene trekken.

H.M.H. zegt dan:

„Volkomen juist is echter, dat in 1935, dank zij de demagogie van de linkse pers over de devaluatie, een demagogie, waarin de Telegraaf voorop stond, goud wegvloeide; een wegvloeiing, die alleen onwetenden in de war kon brengen. Hoe zouden deze demagogen, (die hetzelfde spelletje, enkele jaren tevoren in België, tijdens de Katholiek sociaal democratische regering onder leiding van burggraaf Poullet hadden gespeeld) ook Nederland niet op stelten hebben gezet, als op het ogenblik een katholiek-sociaal democratische cabinet ware gevormd".

(De pers was t.a.v. het devaluatie vraagstuk tamelijk verdeeld. De bladen, welke Colijn door dik en dun volgden, zoals de Telegraaf, gingen zich nogal eens te buiten aan demagogie. Red. Centrale van Koopvaardij Officieren.)

Iets verder lezen wij:

„Een cabinetsformatie tussen S.D.A.P. en Katholieken was daarmee op dat moment uitgesloten alleen reeds, omdat devaluatie dan kon worden verondersteld en op dat moment de regering over geen enkel wapen zou hebben kunnen beschikken tegen degenen, die zouden willen herhalen, wat zij in 1926 in België, juist ook door middel der bankiers, tegenover eenzelfde politieke combinatie, met succes hadden volbracht".

De conclusie hieruit is duidelijk:

Niet het verleden van de S.D.A.P. verhinderde een samenwerking tussen de R.K. Staatspartij en de S.D.A.P., doch de actie van de bankiers.

De Heer Moreau, oud Gouverneur der Banque de France, heeft in zijn Mémoires (Revue des Deux Mondes), dan ook openhartig verteld, van welke krachtige middelen de circulatiebanken gebruik maken, indien zij een politieke situatie willen keren die zij verkeerd achten.

Wij begrijpen alleen niet waarom de R.K. Staatspartij het cabinet Colijn in 1935 tenval bracht, terwijl zij de overtuiging had, althans wij menen dit uit het artikel van H.M.H. te moeten concluderen, dat een ander cabi net niet mogelijk was.

Verder zegt H.M.H.:

„Als blijkt dat een ministerie geen parlementaire meerderheid in de Tweede Kamer heeft moet het aftreden".

Deze opmerking is zeer juist, doch onze conclusie uit het voorgevallene in 1935 is nu, dat nadat het cabinet Colijn op deze manier afgetreden was, ditzelfde minderheidscabinet door de macht van het bankkapitaal weer aan het bewind werd gebracht.

Het staat te bezien of het, indien de R.K. Staatspartij de consequenties van het door haar uitgesproken vonnis over het cabinet Colijn aanvaard had, niet mogelijk ware geweest een meer democratische oplossing te vinden.

Thans de cabinetscrisis 1939 en de formatie het cabinet de Geer.

H.M.H. voert aan, dat wij de R.K. Staatspartij niet verantwoordelijk mogen stellen voor de formatie van dit cabinet zolang niet is uitgemaakt, dat deze formatie is geschied op advies van den Voorzitter der Katholieke fractie.

Voor ons ligt de redevoering van dezen Voorzitter, waarmede hij de motie welke het einde van het 6e cabinet Colijn betekende, verdedigde.

Hij zegt o.a.:

„Afkeuring van het cabinet kan verschillende oorzaken hebben. Eén van die oorzaken is hier vooral, dat het cabinet er kwam voordat andere en betere oplossingen zijn beproefd".

Even verder zegt hij:

„Toen hij (de Minister-president Colijn) voor zijn op de christelijke groepen steunend cabinet de verdere onderlinge samenwerking, die in 's Lands belang nodig is niet kon krijgen door een zekere reconstructie; dus, dit Cabinet steunend op de drie samenwerkende rechtse groepen, niet kon handhaven, had hij de vorming van een cabinet op een andere parlementaire basis moeten nastreven".

Gisteren zeide ik al, dat die basis in de zeer biezondere omstandigheden, waarin wij leven gerust in zeer brede zin kon worden gezocht. Kon de geachte formateur hierin niet slagen, dan had hij het mogelijk moeten maken, dat een ander zijn taak overnam".

Hierop diende de Voorzitter van de R.K. fractie zijn motie in. Deze motie werd aangenomen, en het 6ecabinet Colijn trad af.

Het zou in strijd met al onze opvatting, omtrent parlementaire democratie zijn geweest, indien na deze redevoering en de aanneming van de motie niet het advies van den R.K. fractie-Voorzitter gevraagd ware omtrent de vorming van een nieuw cabinet. En dat dit advies geheel in lijn met het gevormde cabinet de Geer is geweest, getuigt bovenstaand citaat uit zijn redevoering.

Wij tekenen hier echter nog bij aan, dat de formateur de Geer alleen maar in staat was een cabinet op zeer brede basis te vormen door de opneming van politiek onervaren figuren als Gerbrandy.

Tenslotte nog een antwoord op de laatste door H.M.H. gestelde vraag.

Indien de veronderstelling van H.M.H. omtrent de verschillen tussen den afgetreden Minister Kerstens en zijn opvolger de Booy juist is en wij twijfelen hieraan niet, dan noemen wij de houding van den Katholieken Minister, die gaat ' volkomen juist en noemen wij de houding van de Sociaal-democratische Heren niet alleen halfslachtig maar volkomen onjuist.

Reeds in het door H.M.H. zo gewraakte artikel hebben wij onomwonden onze mening gezegd, over de huidige Regering te Londen. Wij hebben hieraan niets toe te voegen.

Wij menen ons standpunt nu voldoende belicht te hebben en wij danken u mijnheer de Redacteur voor de plaatsruimte, welke u zo welwillend was ons af te staan.

Redactie Centrale van
Koopvaardij Officieren.

[1] Dagblad Amigoe di Curaçao staat in geen enkele zakelijke betrekking tot de Curaçaose R.K. Partij, al zijn er vanzelfsprekend banden van vriendschap.
Het weglaten van het kop „Ingezonden" had geen andere reden dan dat wij het stuk niet als zodanig beschouwen, evenmin als het stuk van de Centrale van Koopvaardij Officieren in ons blad van 16 Augustus, dat ook zonder „Ingezonden" verscheen. — Redactie.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Uw artikel „De Statenvergadering" in uw blad van de 18 dezer geeft aanleiding tot onjuiste gevolgtrekkingen.

Ik moge u hierbij verzoeken in den vervolge de persoonlijke inzichten van bestuursgemachtigden niet in het openbaar aan een bespreking te onderwerpen, alvorens zich over de juistheid van uw veronderstellingen met de betrokkenen te hebben verstaan.

De Procureur-Generaal,

Mr. L. C. Kwartsz.

Naschrift: Dit deden wij ook niet, want er staat duidelijk in ons artikel dat „wij in dit geval de persoonlijke inzichten van den bestuursgemachtigde niet weten".

Onjuiste gevolgtrekkingen zijn dan ook gevolg van onjuist lezen en daar kunnen wij niets tegen doen. — Redactie.

U heeft mijn naam vermeld in uw blad van Vrijdag 18 dezer in verband met de landsverordening tot aanvulling van het Curaçaos Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering betreffende vorderingen tot echtscheiding. Ik moge u echter mededelen, dat de eer, die u mij daarbij heeft gegeven, mij niet toekomt.

Silvain Croen.

Naschrift: Suum Cuique.—Red.

CONSTAN CASIANO'S SUCCES.

In het nummer Mei-Juni van het alhier verschijnende periodiek „Economische Berichten" trof ik een bijdrage aan van den Heer C. Casiano, onder de titel „Het vraagstuk der Schutterij". Onder 2 ad 1 van deze bijdrage, leest men:

„Gezien het verlangen in de pers tot uiting gebracht, dat de Politie-troepen het Vaderland elders zouden willen dienen, komt het ons voor, dat het misschien de geschikte tijd is om jongelui, die in de schutterij een goede staat van dienst hadden en begrip toonden voor discipline, op te nemen in de politietroepen."

In de Dagblad Amigoe di Curaçao van 17 Augustus 1944, konden wij lezen dat de Politie een uitbreiding heeft ondergaan met 28 man landskinderen. Door deze uitbreiding, die wij van harte toejuichen, ziet men dat het voorstel van den Heer Casiano vrij spoedig een begin van uitvoering heeft gevonden. De alhier dienende Europese politiemannen, die thans ons Land in de Oost willen gaan dienen, hebben tot nu toe met enige tegenwerking te kampen gehad, daar zij volgens verklaring van Hogerhand hier onmisbaar waren. Door de nu tot stand gekomen uitbreiding met landskinderen, schijnt aan deze onmisbaarheid, de Gode zij geloofd, een einde te komen. Dit is voor alle partijen een buitengewoon gunstige oplossing. Immers, de landskindpolitieman zal veel beter in staat zijn de mentaliteit van het Curaçaose publiek te begrijpen dan de Europese politieman dit kan. Verder zal nu de in Nederland geboren politieman in de gelegenheid kunnen worden gesteld om zijn land in de Oost te dienen, waar hij zoozeer van node is. Hierdoor vermijden wij tevens een botsing met de beslissing van de Staten, toen zij niet hun goedkeuring wilden hechten aan het plan om landskinderen voor Overzeese dienst weg te zenden.

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat niet al het Europese politiepersoneel zo maar ineens uit de politiecorpsen kan worden gelicht.

In dit verband is het dan ook gelukkig te noemen dat deze categorie zich niet „en bloc" voor dienst in de Oost heeft opgegeven. Er zijn altijd nog verschillenden die door familieomstandigheden liever niet van hier vertrekken. Desalniettemin, bij een onlangs geboden gelegenheid, waarbij gegadigden inlichtingen konden gaan vragen aan het bureau A.M.C. omtrent uitzending naar Australië, was de belangstelling van politiezijde werkelijk enthousiast te noemen. Dit enthousiasme moet zeker de goedkeuring van de betreffende autoriteiten hebben kunnen wegdragen.

U dankend voor de plaatsruimte, verblijf ik hoogachtend,

Herman Hana.

Een Noordamerikaanse marinier poogt het verdriet van een naakt Japans kindje op Saipan te verzachten. Twee kameraden staan toe te kijken, terwijl de marinier het meisje iets aanbiedt, blijkbaar een stuk chocolade.

ONS KONINKRIJK

HET INDISCH BURGERLIJKE BESTUUR.

De detachementen van het Nederlands Indisch Burgerlijk Bestuur, die deelnamen aan de landingen der Geallieerden in het door de Japanners bezette Nederlands Indische gebied, hebben volgens de Londense 'Times' veel succes gehad. Luitenant Generaal Escelberger, bevelhebber van de Noordamerikaanse troepen in dit gebied is vol lof over de Indische officieren, die aan zijn staf verbonden waren. Het werk van de leden der Nederlands Indische Commissie is veeleer van operationele aard geweest dan van administratieve. De inlanders, die eerst voor de Japanners het binnenland waren ingetrokken, keerden onmiddellijk terug naar de bevrijde gebieden en doen alles om te helpen den Japanners te verdrijven. De Indische dienst besluit het blad, staat gelijk met de dienst in de frontlinies.

— Het Nederlands Indisch Burgerlijk Bestuur heeft een post ingericht op Geelvink-baai-eiland ten Zuiden van Biak. De Japanners schenen weinig belang in dit eiland te stellen, ondanks zijn afmetingen, daar er in het geheel geen garnizoen was (Aneta).

NEDERLANDERS IN DE STRIJD.

Nederlandse Mitchells hebben de aanlegsteigers van Samlaukki op de Tanimbar-eilanden gebombardeerd. Een ander bombardement had plaats in de omgeving van Saumlakki. Elf op de grond geparkeerde vliegtuigen werden vernield. Bij een aanval op Lolobata (Haimaheira) werden gelaten vrachtschepen getroffen en braken grote branden uit. Een luchtpatrouille trof een 3000 ton vrachtschip bij Boeroe. Op Vogelkop bombardeerden zware bommenwerpers het Babo-vliegveld, zonder tegenstand te ondervinden; andere aanvallen hadden plaats op Mankwari, waar grote opslagplaatsen zijn.

Jagers bestookten de vliegvelden van Nazire, Ransiki en Waren. Geallieerde patrouilles doden op Vogelkop 249 Japanners en namen er 52 gevangen. Lichte vloot-heden bombardeerden doelen langs de Westkust (Aneta).

ONTRUIMING.

De huizen uit de Kustlaan te Zeebrugge en deze uit de Zeebriesstraat te Zoute (Knokke), werden op bevel der Duitsers ontruimd.

NAZIE-MOORDEN.

De eerste terechtstellingen, deel uitmakend van een systematische nazie moordpartij onder de buitenlandse arbeiders in Duitsland zijn volgens het Zwitserse blad „Die Nation" de vorige maand begonnen. Leidende nazies besprakeη weken geleden dit duivelse plan en kwamen tot de volgende definitieve oplossing:

Alle arbeiders te verdelen in drie groepen: gevaarlijken, verdachten en onverdachten. Kort nadat deze beslissing werd getroffen, is een begin gemaakt met het vermoorden van buitenlandse arbeiders.

WERELDNIEUWS

HANDELSCOMMISSIE IN VENEZUELA.

Bij Presidentieel Besluit werd in Venezuela de Nationale Bevoorradingscommissie ingesteld om de eenheid te bevorderen op nationaal en economisch gebied. Deze commissie neemt de taak over van de invoer-contrôle commissie, de transport-commissie en de nationale prijs-commissie. De nieuwe commissie is in drie secties verdeeld, nl. voor prijzenregeling, voor transport en voor buitenlandse handel. De commissie zal toelatingen verstrekken voor in- en uitvoer en de aan Venezuela toegestane quota verdelen.

Bij een ander decreet wordt de dollarkoers vastgesteld voor koffie en cacao-uitvoer. Door den Minister van Financiën zijn 84 producten afgekondigd, waar de prijzen voor vastgesteld zijn.

POST VOOR HET VATICAAN.

De post naar het Vaticaan van de Verenigde Staten uit (dus ook van Curaçao) is geopend. Toegestaan zijn alleen persoonlijke brieven. Commerciële, financiële, zakenbrieven, cheques, e.d. mogen niet verzonden worden. De brieven worden gecensureerd.

DE PAUS ONTVANGT.

Zijne Heiligheid de Paus ontving den Noordamerikaansen Onder-Secretaris van Oorlog Robert Patterson en Luitenant Generaal Brehon Somervell, Bevelhebber van de Bevoorradingsdienst van het Noordamerikaanse leger, in een particuliere audiëntie (Vaticaanstad, (AP) 14.8).

TOENADERING TUSSEN GANDHI EN JINNAH.

Mohandas Gandhi en Mohamed Ali Jinnah, twee van Brits Indië's meest vooraanstaande politieke leiders, zullen Zaterdag bijeenkomen om het voorstel te bespreken Brits Indië te verdelen in twee afzonderlijke autonome Hindoe en Moslemstaten. Waarnemers zeiden, dat deze conferentie tussen hen — de eerste in vijf jaren — kan blijken de meest belangrijke gebeurtenis te zijn in de geschiedenis van Brits Indië gedurende de laatste twee eeuwen. (Bombay, (AP) 17.8).

VERZOEK VAN GANDHI AFGEWEZEN.

Veldmaarschalk Sir Archibald Wavell, de Onderkoning van Brits Indië, heeft het verzoek van Gandhi afgewezen om een ogenblikkelijk onafhankelijkheid van het land te bespreken en de nationalistische leider zeide, dat de enige weg om Brits Indië te bevrijden van de Britse macht is „om genoeg kracht te ontwikkelen het ervan te kunnen loswerken". De Onderkoning zeide, dat niets gewonnen kan worden door een dergelijke conferentie op dit ogenblik, doch dat hij zeer gaarne een „definitieve en opbouwende politiek" zal overwegen. Te Wardha zeide Gandhi: „Het is helder als kristal, dat de Britse regering niet van plan is de macht op te geven, welke zij heeft over 400 millioen Brits Indiërs, tenzij wij later genoeg kracht ontwikkelen om het land van hen los te werken. Ik zal nooit de hoop verliezen, dat Brits Indië dit zal doen door louter morele middelen."

Gandhi had de volledige steun in de oorlogsinspanning van Brits Indië aangeboden in ruil voor de ogenblikkelijke onafhankelijkheid (New Delhi, (AP) 18.8).

IN DIENST VAN DE GESTAPO.

Door vaderlanders gedood.

Een vrouw, die in dienst stond van de Gestapo, werd in een tram door Belgische vaderlanders neergeschoten. Zij had een lijst bij zich waarop de namen voorkwamen van 50 Belgen die moesten aangehouden worden. Zij begaf zich juist naar de Commandanteur te Charleroi om er het aanhoudingsbevel te overhandigen.

MIS IN DE SCHOUWBURG.

In Springfield (Tenn.) wordt voortaan elke Zondag de H. Mis in de schouwburg opgedragen bij gebrek aan een kerk.

ARUBA

DANK AAN DR. W. L. HARMSEN.

Zoals bekend is, zal Dr. Willem Leendert Harmsen met zijn gezin over enkele dagen ons eiland gaan verlaten, teneinde straks zijn diensten als medicus vrijwillig beschikbaar te kunnen stellen bij de bevrijding van Nederlands Oost-Indië.

Gedurende ruim acht jaren heeft Dr. Harmsen zich voor de bevolking van Aruba zeer verdienstelijk gemaakt en is de Arubaanse gemeenschap deze chirurg veel dank verschuldigd. Teneinde hiervan blijk te geven en hiervoor hulde te brengen werd in een daartoe belegde bijeenkomst door een daartoe gevormde Comité, bestaande uit de Heren Simon Quant Oduber, Richard J. Beaujon, Willem F. Craane, Godfried Croes, Jan Hendrik Albert („Henny" Eman) en Cornelis Hendrik G. Eman, namens de bevolking aan Dr. Harmsen een souvenir aangeboden. Dit vond plaats op Vrijdag 4 Augustus in het Hotel Strand, waar zich vele uitgenodigde vrienden en kennissen verzamelden, en alwaar ook Gezaghebber Wagemaker tegenwoordig was. De Voorzitter van de Aruba-afdeling van het Rode Kruis, de heer Jan H. A. Eman, hield een redevoering.

Hierna dankte Dr. Harmsen voor de mooie woorden en voor de hulde, waarna de bijeenkomst werd voortgezet met een gezellig samenzijn in het bekende Hotel Strand.

„Er is geen verhouding zo diep, geen band zo sterk, als de geheimzinnige kracht die den mens zijn leven lang gehecht houdt aan de plaats van zijn geboorte, verklaart Thomas van Aquino. Vondel drukt hetzelfde op zijn manier uit: Een heimelijke trek verleidt den mens tot zijn geboortegrond. Wij kennen allen dit gevoel. Het is de kern der Vaderlandse liefde, waar de andere elementen zich om heen groeperen. Het is eigen aan alle volken en rassen en het is noch voor zijn bestaan noch voor zijn kracht of diepte afhankelijk van schoonheid, rijkdom of roem van het vaderland.

De Heer Eman schetste voorts de persoon en het werk van Dr. en Mevrouw Harmsen, tot wie hij een „onwrikbaar danki", oprecht en zelfstandig als hetgeen eens in de landstaal door Prinses Juliana werd uitgesproken, richtte.

„De leden dezer gemeenschap meest Arubanen hebben veel genomen van Dr. Harmsen gedurende zijn verblijf op dit eiland, welk niet van tijdelijke aard noch een week-end was geweest, maar een tientaljarig metterwoon gevestigd in geregelde dienst van het publiek tot diens voordeel en geruststelling t.a.v. den geneeskundige bijstand... Behalve de heelkunde, die alleen aan zijn zorg toevertrouwd was oefende hij practijk als huis en consultdokter, zodat veel aan hem toe te schrijven is, dat onze geneeskracht op redelijk peil is gehouden. In de dokterskring blonk hij dus schitterend uit, terwijl hij door het patiëntencomplex bewonderd en gewaardeerd wordt".

„Naast zijn professionele werkzaamheden heeft Dr. Harmsen ook veel bijgedragen tot het sociaal en gezelschapsleven van Aruba, alhoewel deze niet als eerste factoren beschouwd worden, die de hier bewezen onderscheiding aan Dr. Harmsen vormen wegens zijn gewichtige wemen. Ik wil geen knollen mengen met citroenen het karakter van deze hulde en onderscheiding aan Dr. Harmsen wegens zijn gewichtige wetenschappelijke praestatie aan deze gemeenschap is uiteraard niet over een kam te scheren met andere aardige diensten van gewone aard."

Met een „Dat het de familie Harmsen goed moge gaan en een wederzien is de algemene wens en hoop", besloot Henny Eman zijn afscheidsrede.

NEDERLAND

DE PRINSES IRENE BRIGADE IN HET VUUR.

Robert Kiek, Aneta-oorlogscorrespondent met de Nederlandse Troepen in Normandië, seint:

Aangespoord door een boodschap van Hare Majesteit de Koningin zijn de Nederlandse Troepen op weg om hun vaderland te bevrijden van onderdrukking en tyrannie.

Zij zijn deel gaan nemen aan de strijd in Frankrijk als deel van het eerste Canadese leger. De Nederlandse soldaten, die deel uitmaken van de Prinses Irene Brigade hebben veel succes gehad bij hun eerste gevechten. Zij hebben een voornaam aandeel in de strijd om de Normandische uitgangspoort toen het eerste Canadese leger optrok naar Falaise, dat sedertdien gevallen is en waarbij een groot gedeelte van het zevende Duitse leger werd afgesneden.

De Nederlandse troepen hebben grote vooruitgang gemaakt in hun sector en krijgsgevangenen gemaakt. De officiële bekendmaking van de tegenwoordigheid der Nederlanders bij het Canadese leger kwam dertien dagen na hun vertrek. De Nederlanders en de Belgen zijn de derde a vierde nationaliteitsgroep vechtend met de Canadezen.

Zij vertrokken op 5 Augustus, de verjaardag van Prinses Irene. Nederlanders van over de gehele wereld maken er deel van uit. Velen komen uit het westelijk halfrond en kregen hun vooropleiding te Stratford in Canada (Ontario). De troepen waarmee ik overstak staan onder bevel van Majoor Jhr. Henri L. van der Wijck. die het vorig jaar uit Nederland ontsnapte. Een tweede Nederlands detachement aan boord van hetzelfde schip staat onder bevel van Majoor Frans Looringh van Beeck.

Het schip was werkelijk internationaal en heette „Ocean Angel" gebouwd te Portland (Maine) bemand door Britten, onder commando van den Schot J. H. Colvin. Het zat vol Nederlandse soldaten die ongeduldig in Engeland gewacht hadden sedert D-dag. Sommigen er van hebben reeds vier jaren in Engeland doorgebracht, nadat zij zonder wapens of iets aankwamen.

De hogergenoemde majoors maakten van de gelegenheid van den verjaardag der kleine Prinses gebruik om het volgende telegram te zenden aan Prins Bernhard: „Officieren en manschappen van het Koninklijk Nederlands Leger, Prinses Irene Brigade, nu op zee en op weg naar Frankrijk, bieden hierbij Hare Koninklijke Hoogheid hun eerbiedige gelukwensen aan op deze dag, die voor de gehele brigade van zo grote betekenis is. Moge het gegeven zijn, dat wij het volgend jaar op deze dag in staat zijn onze geliefde Prinses onze hulde aan te bieden in ons eigen land".

Wij hebben de overtocht gemaakt, vergezeld door Britse torpedojagers en corvette-schepen, motortorpedoboten en kanonneerboten van de Nederlandse vloot. (Aneta).

CURAÇAO

HET CIRCUS SPEELT MORGEN.

Men deelt ons mede dat het circus Atayde morgenavond zijn eerste voorstelling geeft. Dus niet vandaag.

HET VERTREK DER VOETBALLERS NAAR SURINAME.

Gisteren is de eerste groep voetballers naar Suriname vertrokken.

In totaal vertrokken 14 leden van de Curaçaose ploeg, 11 in één vliegtuig en 3 in een ander. Morgen vertrekken nog 4 van Curaçao en 7 van Aruba en op 26 Augustus aanstaande vertrekken er nog 10 van Aruba.

ONTSLAG AANGEVRAAGD.

Naar wij vernemen heeft de Heer J. C. Viejou, Bestuurslid van de Curaçaose Voetbalbond, als zodanig zijn ontslag aangevraagd.

5-JARIG BESTAAN K.S.C.

Zaterdag jl. was het 5 jaar geleden, dat de Katholieke Sport Centrale werd opgericht. Het duurde echter nog enige tijd voor de organisatie naar buiten optrad, derhalve zal de herdenking ook eerst later plaats vinden.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Voetbal: Republiek — Red Devils 2—2; Jong Suriname — Mobilia 0—0; Republiek II — Be Quick II 1—2.

— **Padvinderij:** Gisteravond bracht Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P. vergezeld van secretaris Pater W. M. Brada O.P. een bezoek aan het kampvuur van het bivak der katholieke verkenners te Santa Martha.

TENNIS

N.A.L.T.B. kampioenschappen 1944.

Zaterdag en Zondag jl. zijn de finales geweest van de Tennistournooien om het Heren Dubbel en Gemengd Dubbel Kampioenschap.

In het Gemengd Dubbelspel viel de eer te beurt aan Meiuffrouw Elaine da Costa Gomez-Norman M. Chumaceiro, die in de eindstrijd Mevrouw M. Eerligh-C. W. Schnepper sloegen met 6—3, 6—3.

De titelhouders in het Heren Dubbelspel nl. Norman M. Chumcaeiro-Oscar Salas, wisten zich te handhaven en versloegen in een spannende eindstrijd A. de Wolf-L. Tjin a Djie met 4—6, 6—4, 6—2, 3—6, 6—1.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: Dr. C. G. Aars, assistent bij operaties 3 weken vrijstelling van dienst en met vergunning deze vrijstelling van dienst in het buitenand door te brengen, geheel of gedeeltelijk; J. C. Quast, adjunct-commies ten Postkantoor op Aruba, 2 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 6 weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning deze vrijstelling van dienst in het buitenland door te land door te brengen; A. C. Koolman, klerk ten Ontvangerskantoor op Aruba, 20 dagen vrijstelling van dienst ingang 16 Augustus 1944; P. Duif, loods te San Nicolas, op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting hierop zes weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof in het buitenland door te brengen; C. R. Arends, telegrafist 1ste klasse Hoofd van de Post voor Draadloze Telegrafie op Aruba leider van de Telefoondienst op Aruba, 6 weken buitengewoon buitenlands verlof en in aansluiting daarop 4 weken vrijstelling dienst met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; E. S. Cardoze, klerk ten kantoor van den Districtmeester van het 2de district op Curaçao, 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daarop 2 maanden binnenlands verlof wegens langdurige onafgebroken dienst, ingang 17 Augustus 1944.

Overplaatsing: M. J. Croes, klerk op het Hulppostkantoor te San Nicolas Aruba, naar het Postkantoor te Oranjestad, Aruba.

Werkzaamstelling: P. L. Martijn, Mej. M. Cadieres en Mevrouw M. A. de Jongh, op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Curaçao; I. H. Ch. Liesdek en Mejuffrouw V. C. Daal, op het Hulppostkantoor te San Nicolas op Aruba; S. P. Croes als hulpbrievenbesteller op het Hulppostkantoor te San Nicolas op Aruba; E. A. Slagtand op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken, alhier, afdeling Prijszetting; S. Boekhoudt, als telegrambesteller op Aruba; Mejuffrouw J. C. J. Barendsma, op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken alhier.

Bevordering: Mejuffrouw S. Abady, tijdelijk schrijver ten kantoor van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen alhier, tot tijdelijk klerk.

Benoeming: V. E. Bearecke. V. F. Isenia, A. de P. Koeiman, L. R. van 't Kruis, H. M. Latina, L. S. Lemmers, G. C. Pardo, L. I. Sam Sin tot Fuselier bij het Corps Militaire Politietroepen in Curaçao; Mevrouw B. L. Pourier, tot tijdelijk telefoniste bij de Landsradio- en Telefoondienst alhier.

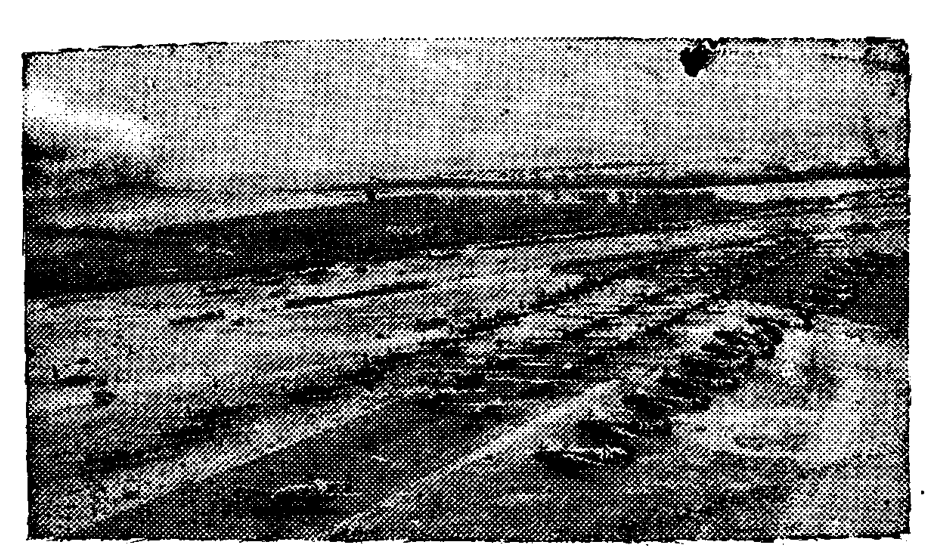
Waarneming: D. B. Oduber, telegrafist bij de Landsradiodienst op Aruba, is gedurende het verlof en de vrijstelling van dienst van den heer C.R. Arends. belast met de functie van Hoofd van de Post voor Draadloze Telegrafie en van Leider van de Telefoondienst op Aruba.

Eervol ontslag aan: Mevrouw J. Schouten, tijdl. werkzaamgesteld bij de Militaire Censuurdienst alhier; Mejuffrouw J. Vernes, geb. Admiraal tijdl. werkzaamgesteld bij de Openbare Gezondheidsdienst alhier, op haar verzoek; I. Keesing, tijdl. werkzaamgesteld op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken ingang 1 October 1944.

Bioscoop Commissie op Aruba: eervol ontslag aan: F. J. Q. Kwartsz, als lid in verband met zijn vertrek naar Curaçao, onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten.

Benoeming: Mevrouw S. C. Croes, plaatsvervangend lid tot lid; G. Croes tot plaatsvervangend lid.

De wnd. Gouvernements-Secretaris,
F. J. J. Corver.

Franse vliegtuigen, die aan de strijd ter bevrijding van Frankrijk deelnemen, staan hier op een luchtbasis ergens in Engeland.

BUITENLAND.

EEN VERKLARING VAN CHURCHILL.

Lynn Heinzerling, die zich met het achtste leger nabij Florence bevindt, seint als volgt:

Premier Churchill heeft tot een brigade van Canadese tankbestuurders gezegd, dat er een grote slag woedt in Normandië, welke belooft het einde van de oorlog belangrijk nader te rzullen brengen. „Ik kan geen spoedig einde van de oorlog voorspellen, doch ik kan niet verzekeren, dat hij niet eerder zal eindigen dan wij hopen", aldus verklaarde de Premier aan de tankbestuurders niet ver van het front. (Met het achtste leger nabij Florence, (AP) 21.8).

VON FALKENHAUSEN LOKT.

Generaal von Falkenhausen, Duits Militair Bevelhebber voor België en Noord-Frankrijk, heeft een bekendmaking gepubliceerd waarin hij inzonderheid zegt:

„Vijandelijke vliegers hebben in de bezette grondgebieden talrijke noodlandingen uitgevoerd, doch de burgerbevolking heeft hen geholpen in hun pogingen om te ontvluchten.

De aandacht van de bevolking wordt eens te meer getrokken op het feit dat de krijgsraden in de regel de doodstraf zullen uitspreken tegen elk burger die vijandelijke soldaten zal geholpen hebben of zal nagelaten hebben hun aanwezigheid onmiddellijk bekend te maken.

Alwie leden der vijandelijke legers of vijandelijke agenten aan de Duitse veiligheidsdiensten zal overleveren of zal meewerken tot hun aanhouding zal een beloning ontvangen. Deze beloning zal niet enkel uit een belangrijke som geld bestaan, doch ook uit de gebeurlijke vrijlating van een gevangen familielid in Duitsland".

BOB HOPE ONTKOMT.

De komiek Bob Hope en zijn gezelschap dat voor soldaten optreedt, ontkwam ongedeerd toen de Catalina-vliegboot waarin men reisde een noodlanding maakte nabij Lauriston in New South Wales (Australie). (Syd-

U.S.A.-SEMINARIES.

In 1932 waren er 178 seminaries voor priesteropleiding in de Verenigde Staten. In 1942 — tien jaar later — waren er 189. Het oudste is dat van Baltimore, dat in 1791 door de Sulpicianen gesticht werd.

Laatste Nieuws

— **Het DNB** maakt bekend, dat Geallieerde verkenningstroepen zich reeds bevinden in de voorsteden van Parijs. De laatste officiële berichten van Geallieerde zijde maakten bekend, dat de Geallieerden zaten in de buurt van Versailles op 16 kilometer van het centrum van Parijs.

— **Uit Madrid** wordt gemeld, dat de gehele grens in de Pyreneeën in handen der Fransen is. De Duitsers trokken zich haastig terug toen zij ontdekten, dat zij zich niet naar Spanje konden begeven.

— **Transocean** meldde, dat Constanza, de Roemeense haven, Zondagavond werd aangevallen door Russische bommenwerpers.

— **Generaal** Joseph Koenig, Bevelhebber der Franse strijdkrachten in het binnenland, maakte bekend, dat de Franse vaderlanders thans één-derde deel van Frankrijk beheersen. Hiertoe behoren acht departementen.

— **De radio** van Algiers maakte bekend, dat Franse strijdkrachten van het binnenland in botsing gekomen zijn met de Duitse troepen in de straten van Marseille.

— **Een storm**, die de laatste dagen woedt in het Caraïbisch gebied, heeft thans Kingston (Jamaica) bereikt. De storm heeft een snelheid van 80 tot 100 kilometer per uur. Er werd enige schade aangericht in Kingston, doch voor zover bekend zijn er nog geen slachtoffers te betreuren. Het verkeer is stopgezet.

— **Volgens** Transocean zou zegsman van de Wilhemstrasse verklaard hebben: „Wij spaarden Parijs in 1940 en zijn van plan het ook thans te sparen."

— **Uit Iran (Spanje) wordt door den AP-correspondent Chales Foltz gemeld, dat drie Geallieerde kruisers begonnen zijn de Franse kust in het gebied van Bayonne aan de Golf van Biscaye te beschieten, blijkbaar als voorbereiding voor nieuwe Geallieerde landingen. De Spanjaarden kunnen het schouwspel gadeslaan. Slechts twee of drie kustbatterijen antwoordden op het schieten van de Britse kruisers. Ten Zuiden van Bayonne bestaat Hitlers Atlantische Wal niet meer, aangezien de Duitsers zich in de afgelopen nacht uit dat gebied hebben teruggetrokken na hun verdedigingswerken vernield te hebben.**

— **Cordell Hull** heeft de Conferentie te Dumbarton Oaks geopend met de verklaring, dat men een vredes-organisatie moet hebben, gesteund door een strijdmacht.

Hierbij verklaart ondergeteekende dat hij niet aansprakelijk is voor de schulden van zijn vrouw
Susana Edwina Schoonhoven - Oosterling
Haar echtgenoot
Leo Schoonhoven
Curaçao 21 Augustus 1944.

Het Plan Bruna.

De „Stichting „Suriname's Opbouw" wil komen tot een Coöperatieve Maatschappij ten behoeve van Suriname.

Gelijk wij Zaterdag reeds vermeldden is Vrijdagavond in de Club J.P.F de Stichting Suriname's Opbouw opgericht op initiatief der redactie van het blad „Jong Suriname". In de redevoering, welke de Heer Theo A. Simoons bij die gelegenheid hield, ontvouwde hij een ontwerp-plan waarin de ideeën van een zekeren Bruna zijn uitgewerkt, dat door de vergadering uitvoerbaar werd geacht.

De Heer Simoons verzocht zijn toehoorders speciaal onderscheid te willen maken tussen de Stichting en de Coöperatieve Maatschappij alvorens het plan uiteen te zetten als volgt:

I De Stichting draagt de naam „Stichting Suriname's Opbouw". Ze is gevestigd te Willemstad, Curaçao, wordt voor onbepaalde tijd opgericht, terwijl haar Kapitaal bij de oprichting bestaat uit ƒ 100.— t.w. door elk der verenigingen: J.P.F — Suriname — Suriname Waakt en Unie Suriname gestort bedrag van ƒ 25.—

II Het doel van de Stichting is om, **in zo nauw mogelijke samenwerking met de bevoegde overheids-instanties**, te komen tot:

a Het **mobiliseren van alle latente krachten**, die in Suriname aanwezig zijn;

b. Het **vormen van kapitaal** der investering in een of verschillende bedrijfstakken van agrarische en/of industriële aard in Suriname;

c Het **aanmoedigen en bevorderen van plannen** en maatregelen, die ertoe kunnen leiden de **materiële** welvaart van Suriname te bevorderen;

d Het **bekend maken van Suriname** in den vreemde **en het aanmoedigen van binnen- en buitenlandse ondernemingen,** die een bedrijf in Suriname willen beginnen.

III De middelen, om dit doel te verwezenlijken zijn:

a Een groots opgezette **propaganda,** zowel naar binnen als naar buiten toe, m.a.w. er moet een stroom van brochures, krantenartikelen, lezingen, radiotoespraken worden uitgegeven en/of gehouden, zodat iedere Surinamer overtuigd raakt van het feit, dat hij geld en nogmaals **geld moet offeren**, terwijl tevens niet-Surinamers moeten leren inzien, dat het investeren van kapitaal in Suriname het overdenken ten volle waard is.

b **Contact maken** met buitenlandse Maatschappijen, Kamers van Koophandel, Touristenbureaux, Ingenieursbureaux, Emigratieverenigingen en dergelijke.

c Het houden of doen houden van: filmvoorstellingen, tentoonstellingen, bazaars, voordrachten, cabaretavonden, loterijen, surtax op consumpties in alle Surinaamse Clubs en Sociëteiten.

d **Het aanwerven van contribuanten,** die een **vast jaarlijks bedrag** aan contributie, gift of vrijwillige bijdrage geven aan de Stichting;

e **Renten van belegde gelden:**

f **het oprichten van een coöperatieve productie-vereniging** met een aandelenkapitaal van zo mogelijk een half millioen gulden.

IV Het Bestuur van de Stichting zou bijvoorbeeld kunnen bestaan uit de Voorzitters van de oprichtende verenigingen:

J.R.A. Simoons Voorzitter van „Suriname"; Dr. R. J. Wix, Voorzitter van „J.P.F.", Ds. Hoekstra, Voorzitter van „Suriname Waakt"; A. Smit, Voorzitter van „Unie Suriname

Voorts zal dit Bestuur zichzelf aanvullen door enkele voormannen uit de diverse bevolkingsgroepen in Suriname, met dien verstande, dat men er tevens voor zorg draagt, dat er **personen uit handel, landbouw** en **industrie** zitting krijgen **in het Bestuur.**

V U zult gemerkt hebben, dat **wij op twee wijzen gelden denken binnen** te krijgen: vrijwillig en door storting op aandelen.

Over de laatste wijze van geldinzameling zal ik later uitvoerig spreken, eerst **zijn dringend nodig en zullen voornamelijk door Surinamers moeten worden bijeengebracht, die bezield van een gloeiend idealisme, het goede voorbeeld moeten geven.** Laten wij dit bedenken; in tien maanden tijd wist een betrekkelijk kleine groep als de Surinaamse weermacht een bedrag van ƒ 50.000 bij elkaar te brengen voor voedselpakketten door een eenvoudige surtax op de consumptie; welnu, het gehele Surinaamse Volk moet in drie jaren tijd toch wel in staat zijn, alleen reeds op deze wijze, het drie dubbele bij elkaar te brengen, bent u het niet met mij eens?

Deze vrijwillige bijdragen, contributies, giften, donaties, opbrengsten van feestavonden, filmvoorstellingen enz. enz., die ik voor het gemak toevallige baten noem, hebben natuurlijk hun bestemming. Een deel zal het Opbouwfonds zelf ten goede komen, maar wij hadden ons de bestemming voornamelijk als volgt ingedacht:

a Bestrijding algemene onkosten;

b Het verstrekken van al of niet-renteloze voorschotten, tegen borgstelling natuurlijk, aan personen of ondernemingen, die proefnemingen willen verrichten, die Suriname ten goede kunnen komen, b.v. bestrijding van ziekten en dergelijke;

c Het uitloven van geldprijzen voor een of meer goeduitgewerkte plan(nen), ter bevordering van de welvaart van Suriname;

d Het steunen van bedrijven of bedrijfstakken in Suriname, die volgens deskundig rapport aan het Bestuur levensvatbaarheid bezitten, noodlijdend zijn en waarvan het voortbestaan voor de welvaart van Suriname van belang is.

e Het vormen van een zg. „reserve-fonds", om eventuele slagen in het begin, wanneer de Coöperatie enig bedrijf gaat beginnen, op te vangen; dit wordt dus een zg. werkkapitaal, dat in deze kas terugvalt.

VI. Hiernaast verzamelt de Coöperatieve Productie Vereniging kapitaal op aandelen om een bedrijf in Suriname op te zetten, waarvan de vorm zo mogelijk over drie jaar door de leden-aandeelhouders zelf wordt bepaald.

Aan dit aandelen-kapitaal mag dus niet getornd worden. Aan de leden van de Coöperatieve Productie Vereniging wordt de gelegenheid gegeven op spaarbrieven te sparen bij de Stichting. Is een spaarbrief volgestort, dan ontvangt de spaarder een aandeel en is hij lid van de Coöperatieve.

Zij, die sparen nemen de verplichting op zich dit geld aan de Coöperatieve vereniging te verstrekken, om het te investeren en zullen een nader vast te stellen dividend ontvangen van het moment af, dat het bedrijf opgericht wordt. **De spaarders zijn mensen, al of niet Surinamers, die uit liefde voor Suriname en uit eigen belang gelden opsparen.**

Bij uittreding ontvangt het lid van de Coöperatie geen geld terug — tenzij de Coöperatie ontbonden wordt — maar mag zijn aandeel overdoen aan een ander lid-aandeelhouder.

Lid van de Coöperatie zijn zij, die door het Bestuur als zodanig zijn aangenomen en een bedrag van ten minste ƒ 50.— in het kapitaal der vereniging hebben gestoken. Eventuele winst of verlies wordt naar verhouding van het gestorte kapitaal genoten gedragen.

U zult het wel met ons eens zijn, dat het kapitaal van de Stichting niet gering mag wezen, want het zal vermoedelijk nodig blijken een of meer deskundigen uit het buitenland naar Suriname te zenden om de mogelijkheden in hun branche degelijk te bestuderen en daarover een rapport uit te brengen.

Wij zullen nl. de beste deskundige voorlichting moeten hebben, want wij mogen niet in de oude fout vervallen om een of ander, op min of meer losse schroeven staand plan te gaan „proberen". Wat wordt aangepakt, moet degelijk voorbereid zijn. Surinamers, dit fonds **moet** krachtig zijn en daar moeten **wij** voor zorgen!

De bedoeling is voorlopig te hebben:

3000 aandelen van ƒ 50.— ƒ 150.000: 2000 aandelen van 100.— ƒ 200.000; 300 aandelen van ƒ 250.— ƒ 75.000; 75 aandelen van ƒ 1000.— ƒ 75.000.

Natuurlijk is dit voor uitbreiding vatbaar, wanneer blijkt, dat alles binnen de drie jaar geplaatst is, terwijl eveneens binnen deze termijn met een of ander bedrijf begonnen kan worden.

In deze drie jaren nl. wordt door de Stichting aan enkele deskundigen in Suriname verzocht een rapport samen te stellen voor een welvaartsplan. Zo krijgen we diverse rapporten, die gepubliceerd worden en waarop ieder critiek mag oefenen.

Deze rapporten worden in brochurevorm uitgegeven en ieder lid krijgt een brochure toegezonden, zodat hij zelf de zaak bestuderen kan. Er komen dan drie ledenvergaderingen, te weten een in Suriname, een op Aruba en een op Curaçao.

Door stemming wordt dan bepaald welk plan gekozen wordt, of dat wij weer zullen overgaan tot liquidatie. **Degene, die tegen het gekozen plan gestemd heeft, is evenwel verplicht zijn geld te steken in de onderneming,** die **met meerderheid van stemmen is uitgekozen.**

VII Natuurlijk kan het Hoofdbestuur dit werk niet verzetten. Er komen daarom Comité's: een op elk der drie genoemde plaatsen (eventueel kunnen er in Suriname verschillende gevormd worden). Deze **Werk-Comité's** zorgen voor plaatsing der aandelen, verzorgen de propaganda enz.

Daarnaast heeft Suriname een ledenaandeelhouderscomité, terwijl er ook op Aruba en Curaçao elk een zo'n commissie komt. Deze kunnen vergaderen, wanneer ze willen, plannen bespreken en adviezen uitbrengen aan het Hoofdbestuur.

John Galn, bewaker in de dierentuin van New York, geeft een stuk brood aan „Soc", den 7-jarigen ijsbeer, die vroeger op de dag de arm van Mejuffrouw Catherine Searles had afgerukt. De beer greep de arm van Mejuffrouw Searles, toen zij met een zakdoek wuifde door de tralies van de kooi.

Wij ontvingen

Gids, Augustus 1944. „Helpt elkander op de kerkweg" is de trieste illustratie van Curaçao's vervoerprobleem, dat door het gouvernement een kwart eeuw na de rest van de wereld werd aangesneden. De redactie vraagt elkander te helpen om in de kerk te komen onderweg uit te kijken of er kerkgangers op een kans staan te wachten. De gele Convooibussen rijden nu des Zondags ook; misschien dat dit iets helpt.

In de Persschouw wordt volkomen terecht eens een hartig woord gesproken over hetgeen Ds. van Dorp te Londen ter wille van de geestelijke wereldhervorming produceert. „Er is geen regel in dat artikel welke een positief Christen niet prikkelt tot verzet en krenkt in zijn overtuiging. Men zoekt er niet alleen tevergeefs naar wat schamele troost, doch de diepste grondslag van uw geloof wordt u ontnomen" schrijft de gereformeerde predikant en wij als katholieken onderschrijven dit volkomen.

Een moeilijk probleem blijft de verhouding tussen Katholielen en Protestanten in Zuid-Amerika, waar een ander artikel over handelt.

Kennis van wat enkele Protestantse secten in Zuid-Amerika doen is hiervoor allereerst nodig, maar ook welke Protestantse secten. Protestant is een verzamelnaam geworden en naar wat wij omtrent de actie van enkele Protestantse secten in Zuid-Amerika gelezen hebben, vermoeden wij, dat de Nederlandse gereformeerden hetgeen deze secten doen ook allerminst hoog achten. Dit moet men weten alvorens de Herderlijke Brief van den Aartsbisschop van Lima aan te vallen. De Aartsbisschop bedoelt met protestantse propaganda die, welke hij in zijn eigen diocees waarneemt, en voor zover wij hier ook over gelezen hebben, is die inderdaad niet waardig en staat zij ook niet op dogmatisch standpunt.

Bovendien zal de redactie van „Gids" toch moeten erkennen, dat een geestelijke het recht heeft zijn eigen gelovigen te waarschuwen tegen proselietisme door anderen. Het ligt voor de hand, dat de Aartsbisschop van Lima met zijn Herderlijke Brief zich richt tot degenen, over wie hij rechtsmacht heeft. Hij mag die wel degelijk waarschuwen, zoals ook van Protestantse zijde vaker en regelmatiger van de kansel gewaarschuwd af wordt tegen de Roomse propaganda.

Geen mens kan er bezwaar tegen maken, wanneer een geestelijke zijn eigen gelovigen waarschuwt, al kan de andere partij dat mogelijk wel eens minder prettig vinden en al kunnen degenen die de waarschuwing opstellen, misschien wel eens minder prettige beelden gebruiken. Dit laatste gebeurt ook van beide zijden. Protestant en katholiek hebben elkander niets te verwijten.

Tenslotte drukt de Redactie nog eens het uitnemende stuk af van Ds. H. W. Kroeze, dat deze indertijd in Dagblad Amigoe di Curaçao over de reorganisatie van de Ned. Herv. Kerk heeft geschreven.

„Trail Blazers for Invasion" wordt door zijn schrijver Z. H. Wachsman opgedragen „aan de talloze mannen en vrouwen — anonieme soldaten zonder uniform — die in alle bezette landen de meest onversaagde helden van deze oorlog zijn voor het voortbestaan der mensheid".

Het boek geeft dan ook een overzicht van het verzet in de verschillende bezette landen van Europa en wijdt een speciaal hoofdstuk aan de Joden.

De schrijver, die genoeg in Europa gereisd heeft om de volken te kennen waarover zijn boek handelt, schrijft dan ook met kennis van zaken over hun houding tegen de nazies. Vooral door bepaalde gebeurtenissen onder de loupe te nemen weet de schrijver met zijn prettige verteltrant spanning te scheppen en uit alles spreekt zijn haat voor Hitler en de nazies.

Hoewel de schrijver enige moeilijkheid heeft met sommige Nederlandse namen blijkt uit zijn hoofdstuk over Nederland, dat hij de gebeurtenissen daar goed gevolgd heeft.

„Trail Blazers for Invasion" is een boek, dat altijd waarde zal hebben, aangezien het in één bundel samengevat weergeeft wat men anders in reeksen van boekwerken zou moeten naspeuren.

In de dierentuin van New York werd de rechterarm van Mejuffrouw Catherine Searles (boven), de dochter van een rijken fabrikant, door een ijsbeer afgerukt, toen zij er te dicht bij kwam. Nu het circus op Curaçao is, zij men voorzichtig bij een bezoek aan de wilde dieren er niet te dicht bij te komen.